

Titel: Indlæg ved prof. Hjelmslev, [VEJLED] 138-0120

Citation: "Indlæg ved prof. Hjelmslev, [VEJLED] 138-0120", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 3. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_138-shoot-wacc-1992_0005_138_VEJLED_0120_p3_bP2_TB00004/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

for, at man har villet lade denne Dobbeltthed komme ~~klar~~ til sin Ret i Sprogbeskrivelsen. Forskellen er da blot den, at H. kræver Elementlæren opstillet paa Grundlag af en eksplicit formel Tekstanalyse, medens de traditionelle Retninger ~~klar~~ i Praxis foretager Systemopstilling og Helhedsanalyse hver for sig, og end Adskillelsen af Jorden gennemføres konsekvent og naturligvis altid foregår under stadig Sammenligning af Elementkategorier og de dermed herbeslagede Led- eller Helheds typer. Der kan ikke være Tvivl om, at Koordinationen af de to Synsmåder trænger til teoretisk Klaring, og at Glossematikken vil kunne bidrage i høj Grad til denne ved sin Påvisning af, at Elementklasser i langt større Omfang end man hidtil har anet, lader sig opstille paa Grundlag af Elementernes Relationer i Forløbet; men da det (i Forelæsninger og Kollokvier) stadig understreges, at Analysens Inddelinger paa ethvert Trin er af foreløbig Karakter og først endelig bekræftes ved Opstillingen af Systemet, ses det ikke, hvorfor man ikke lige saa godt kan begynde med en tentativ Opstilling af Systemet og bagefter ved en Kontrolanalyse af Tekster sikre sig, at man har fundet alting med. Det er naturligvis rigtigt, at Teksterne forligger mere umiddelbart end det opstillede System, men paa ganske samme Maade eksisterer det Inventar, hvorefter Teksterne opbygges mere umiddelbart end de færdigt analyserede Tekst eller de eksplicite Opstilling af Helheds typer og Led typer. Teoretisk synes de to Ansættelsesformer altså at være ligeberettigede m. H. t. Graden af Middelhed eller logisk Prioritet, og i Praxis vil formodentlig ogsaa Glossematikeren snart finde det hensigtsmæssigt at begynde i Elementlæren, snart i Helhedslæren, idet det er saa viseligt indrettet, at intet Menneke vil kunne overkomme at gennemføre en glossematisk Analyse paa udtømmende Maade.

Vi vil altså hævde, at selve Adskillelsen af Forløb og System ikke er noget sjældsommeligt for Glossematikken, men at den kan findes paa alle Erkendelsesomraader og specielt i traditionel Grammatik. Desuden bestrider vi de givne Formaldefinitioner (der forøvrigt synes at være af rent sproglig-semantisk Karakter) samt Hævdelsen af Forløbets logiske eller fenomenologiske Prioritet.

Endelig hævder vi Nødvendigheden af at operere med et Helhedsbegreb v. S. S. eller i Steden for Forløbet og et Ledbegreb v. S. S. Elementbegrebet eller Klassebegrebet.

* "Led- og Helhedsbegrebet" - enten eller defineres paa af sig selv i det indre med disse Konventioner